

Reisz Imre És Imréné

Ez a kép akkor készült a szüleimről, amikor már nem laktam velük. 1960-as budapesti kép ez. Édesapám, Reisz Imre 1898-ban született Budapesten. Jófejű, kiváló kezű ember volt, megvolt az érettségije is [lásd: érettségizettek aránya 1920 körül], és szeretett volna tovább tanulni, de a numerus clausus miatt nem tanulhatott tovább. Mert itthon nem volt neki munkája, és nem tanulhatott, akkor kiment Párizsba vagy talán Lyonba, és ott egy selyemgyárnak dolgozott. Magyar motívumokat rajzolt, és a gyárban abból nyakkendőket készítettek. Úgy 1925 és 1930 között volt kint. Aztán hazajött, összeházasodtak anyámmal, és mert nem kapott állást, kimentek Hollandiába. Édesapám cinkográfus volt, és a nyomdászoknál nagyon erős volt a szakszervezet, és azon keresztül jutott álláshoz Rotterdamban. A születésem előtt jöttek haza, és aztán már kapott apám itthon is állást. A Nyomdászok Szakszervezete a Szociáldemokrata Párthoz tartozott. Az édesapám, ha jól emlékszem, valamilyen végrehajtó bizottsági tag volt a Szociáldemokrata Pártban. Ezért amikor a németek bevonultak Budapestre 1944-ben [lásd: Magyarország német megszállása], rögtön jöttek a lakásunkra az apámért. De akkor ő már nem volt itthon, akkorra már megszökött a munkaszolgálatból és bujkált. Szerzett hamis iratokat, és itt, Pesten bujkált. A szociáldemokraták segítették. Volt egy cipész, egy baloldali érzelmű ember volt, az támogatta őket. A háború után folytatta a cinkográfus munkát. Az édesanyám, Breiner Olga 1907-ben született Óbudán. A háborúig nem dolgozott. Ahogy édesanyám mesélte, Óbudán intenzív kulturális tevékenység folyt, volt a zsidó ifjaknak egy köre, oda jártak, rendeztek rendszeresen bált, ismerkedtek. A nagybátyám, Breiner Nándor, az édesanyám és a nagynéném, Breiner Ilona oda jártak. Aztán volt a Bródi kávéház -- a Bródiék is zsidók voltak, volt egy szeszgyáruk és egy jéggyáruk meg egy hamuzsírgyáruk és az a kávézójuk --, és ide jártak Óbuda polgárai, köztük zsidók is. Az apám kevesebbet járt oda, mert neki olyan elfoglaltsága volt, hogy egy órára ment munkába, és késő este jött haza, de azért az édesanyám el-elment oda. Anyukám és apukám is olvastak, Thomas Mannt, Móricz Zsigmondot, Jókait, az európai klasszikusokat. Azt gondolom, hogy amikor én iskolában voltam, az anyukámnak akkor több ideje volt olvasni. Amikor apám és anyukám együtt voltak otthon délelőtt, akkor volt idejük olvasni is. A Zichy utcában, ahol a zsidó iskola is volt, volt egy Joint konyha, és a háború után az édesanyám ott kezdett dolgozni, aztán amikor az megszűnt, akkor elment dolgozni a Rövidáru Nagykereskedelmi Vállalathoz, ahol adminisztrátor lett.